Пойтахтимизнинг БИР КУНИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

5-йил чиқиши
14 ЯНВАРЬ 1970 й.
ЧОРШАНБА
№ 11 (1077).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Суратда: Маъфура Шарипова. 1966 йилдан бери бадиий буюмлар фабрикасида ишлаётган Маъфура коммунистик меҳнат зарбдори. У кунлик нормасини 120—125 процент адо этмоқда.

И. Шоинағомов фотоси.

ОКТЯБРЬ РАЙОНИ

ИШҚИБОЗЛАР УЧУН

Футбол ўйини тугагач, йўлкалар, кўчалар ишқибозларга тўлади. Бунга барҳам бериш учун «Пахтакор» стадионидан Навоий кўчаси томонга ишқибозлар юрадиган тоннел қурилади.

Чилонзор райони

«БАРҲАЁТ ЛАВҲАЛАР»

Тошкент хроникаль-ҳужжатли ва илмий-оммабоп фильмлар студиясининг ижодкорлари бир қатор янги картиналарни тайёрламоқдалар.

Бугун

талантли кинорежиссёр Латиф Файзиев раҳбарлигида «Барҳаёт саҳифалар» ҳужжатли фильми устида олиб борилган ишлар ниҳоясига етди.

Ўрта Осиё республикаларида Улуғ Октябрь социалистик революциясидан буён ҳамма соҳада эришилган буюк ўзгаришлар ҳақида ҳикоя қилувчи бу картина 6 қисмдан иборатдир.

Фильмда машҳур ва атоқли адиблардан Комил Яшин, М. Миршакар, Ч. Айтматов, Б. Кербобоевлар Ўрта Осиё халқларининг бахтли тақдири ҳақида ҳикоя қилишади.

Фильм доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллик тантаналарида намойиш қилинади.

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ ТЎҒРИСИДА

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

13 январда Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг XVII пленуми ўз ишини бошлади. Пленумда шаҳар ва район партия комитетларининг биринчи секретарлари қатнашмоқда.

Пленумнинг кун тартиби:

1. Республикада пахтачиликни янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида.

2. «Ярославль шаҳар партия ташкилотида партия мажлисларини ўтказиш практикаси тўғрисида» КПСС Марказий Комитетининг қарори ва Ўзбекистон партия ташкилотининг вазифалари.

Кун тартибидаги биринчи масала юзасидан пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов доклад қилди.

Шу масалани муҳокама қилишда Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Муртазоев, Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министри Н. Ж. Худойбердиев, Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари Н. М. Муродов, Фарғона область Киров район партия комитетининг биринчи секретари О. Алихонов, Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. Абдураззоқов, Қашқадарё область ижроия комитетининг раиси И. Жалилов, Хоразм область Янгиариқ район партия комитетининг биринчи секретари М. Маткаримов, Андижон область партия комитетининг биринчи секретари Б. Р. Рахимов, Союзнихи директори Н. Маннонов, Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари С. Н. Усмонов, Ўзбекистон касаба союзлари Марказий Советининг Раиси М. А. Зоидов, Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари Е. Т. Тасанбоев, Ўзбекистон ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Х. Абдуллаева, Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари К. К. Камолов, В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик Фанлари академиясининг президенти П. П. Лобанов, Сурхондарё область, Гагарин районидаги «Советобод» совхозининг механизатори Ш. Қудратов, Наманган область партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев, Мирзачўл районидаги Ленин номли совхоз директори М. Дадажонов, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўсимликлар экспериментал биологияси институтининг директори С. Х. Йўлдошев қатнашдилар.

Пленум ишида КПСС Марказий Комитети қишлоқ хўжалик бўлими мудирининг ўринбосари И. К. Капустян, СССР Қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари Р. Н. Сидак, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрининг ўринбосари Б. А. Кудрин қатнашмоқдалар.

Пленум 14 январда ўз ишини давом эттиради.

Фрунзе райони

ТАРИХИЙ ЖОЙЛАР БЎЙЛАБ

Фрунзе район мактабларининг бир группа ўқувчилари қаҳрамон шаҳар Ленинградда қишки каникулларини ўтказдилар. Болалар у ерда доҳий В. И. Лениннинг ҳаёти ва фаолияти билан боғлиқ бўлган жойларни зиёрат қилдилар.

Шаҳар саёҳатлар ва экскурсиялар бюроси Совет Иттифоқининг бир неча шаҳарларига ана шундай сафарларни уюштирмоқда. Бир неча кундан кейин ишлаб чиқариш корхоналарининг вакилларидан иборат бир группа сайёҳлар яна Ленинградга йўл олади.

Бюро немис-фашизм устидан қозонилган буюк ғалабанинг 25 йиллиги муносабати билан бир неча саёҳат ва экскурсиялар ташкил қилмоқда.

Келгуси ойда ҳамшаҳарларимиздан 440 киши Болтиқ бўйи шаҳарларига таклиф қилинган. Улар Вильнюс, Рига, Таллин, Калининград, Минск, Ленинград шаҳарларида бўладилар.

СТУДЕНТЛАР МЕҲМОНИ

Тўқимачилик ва енгил саноат институти студентлари ўтган йили Сирдарё область Мирзачўл районидаги 20-совхоз далаларида фидокорона меҳнат қилишган эди. Улар «оқ олтин» йиғим-теримида биринчи ўринни эгаллашган эди. Куни-кеча Фрунзе район партия комитети ҳамда институт студентлари таклифига биноан совхоз ишчиларидан бир группаси институтга ташриф буюришди.

Совхоз директори Минтоев институт коллективига телевизор, қимматбаҳо ёдгорлик буюмларини тантанали суратда топширди. Шунингдек, у Мирзачўл район партия комитети фахрий ёрлиқларини ҳам берди.

Қишлоқ район кино ҳаваскорлари яратган «Биз пахтакорлармиз» қисқа метражли кинофильми ҳам намойиш қилинди.

Ленин райони

АҲОЛИГА ҚУЛАЙЛИК

Бугун

«Ударник» кинотеатри ёнида жойлашган улкан ошхонанинг эшиклари очилди. Ошхона икки залдан иборат бўлиб, 140 хўрандага мўлжалланган. 30 та тўрт ўринли столлар эса ошхона айвонига ўрнатилиб, ёзлик жой ҳам тайёрланган.

Умумий овқатланиш муассасаси меҳнаткашлардан индивидуал ва коллектив буюртмаларни ҳам қабул қилади. Бу ерда ҳар хил кечаларни ҳам ўтказиш мумкин.

Куйбишев райони

ЯНГИ КОРПУС

«Узхладторгмонтаж» бошқармасида янги ишлаб чиқариш корпуси қад кўтарди. 2000 квадрат метрлик бу бинода савдо муассасаларидаги совутиш аппаратлари ремонт қилинади.

Бугун

4-қурилиш тресги бинокорлари объектнинг битганлиги ҳақида бошқармага рапорт беришди.

ПОЛИКЛИНИКА ТАЙЁР

Бугун

«Шимоли-Шарқ-2» массивида уч қаватли шифохона биноси тайёр бўлди. У кунига 750 кишини қабул қиладиган поликлиникадир.

Янги шифохонада хирургия, терапевтика, стомотолгия, каби бир неча хил бўлимлар бор. Поликлиника Совет Иттифоқида тайёрланган янги аппаратлар билан жиҳозланди.

Бинони 4-қурилиш трестининг азаматлари бунёд қилишди.

СУРАТДА: Ғ. Ғулом номидаги бадиий адабиёт нашриёти 3-босмахонасининг илғор ишчиларидан З. Мираҳмедова ва унинг шогирди Ф. Камоловалар. Улар кунлик иш нормаларини 140-150 процент адо этиб, бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

● Янги спектакль

«НУРИ ДИЙДАМ ВОЛОДЯ»

Охунбобоев номли ёш томошабинлар театрининг ижодий коллективи В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллик тўйига қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Театр санъаткорлари совет драматурги Юрий Яковлевнинг «Нури дийдам Володя» асарини саҳналаштирмоқда. Доҳийнинг болалик ва ўспиринлик чоғлари ҳақида ҳикоя қилувчи 2 пардали бу драмани Мирзиёд Мирзоидов ўзбекчалаштирган.

Режиссёр Х. Аппонов саҳналаштираётган спектаклда Володя ролини Л. Саъдуллаев, онаси Мария Александровна ролини республика халқ артисти Манзура Хамидова ўйнашмоқда.

Янги саҳна асари яқин кунларда томошабинлар диққатига ҳавола қилинади.

Ҳамза райони

УЙСОЗЛАР ФАРЗАНДЛАРИ УЧУН

1-уйсозлик комбинатида кўп одам ишлайди. Улар истиқомат қилаётган посёлкада ўрта мактаб йўқлигидан болалар узоққа қатнашар эди. Эндиликда уларнинг йўли яқин бўлди.

Бугун

посёлкада 960 ўринли мактаб биноси эшиклари очилди. Болалар иккинчи ярим йиллик ўқув программасини шу ерда бошладилар.

3-қурилиш тресги коллективи юбилей йилида уйсозлар фарзандларига ана шундай совға тайёрлашди.

Меҳнат ва илм ҳамкорлиги

Сўнгги пайтларда шаҳримиз саноат, қурилиш ва транспорт корхоналарида меҳнатни илмий асосда ташкил этиш планларини ишлаб чиқиш ва уни жорий этиш ишлари анча жонланди, ижодий бригадалар фаолияти янада кучайди. Ўтган йилнинг ўзидагина меҳнатни илмий асосда ташкил этишнинг юзлаб планлари ишлаб чиқилди. Бу планларнинг амалга оширилиши давлатга миллион-миллион сўмлик иқтисодий фойда келтирди.

НОТ планларида меҳнат маданиятини ошириш, иш шароитини янада яхшилаш тадбирлари асосий масала қилиб қўйилмоқда.

Бугун

эрталаб Октябрь район партия комитетининг мажлислар залида меҳнатни илмий асосда ташкил этиш бўйича Тошкент шаҳар конференцияси ўз ишини бошлади.

Бу конференцияда НОТ планлари меҳнат маданиятини оширишда асосий омил бўлаётгани, меҳнат ва илм ҳамкорлиги яхши самаралар бераётгани ҳақида гап борди.

Конференцияда шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ **М. О. Толипов** «Шаҳар саноати, транспорти, алоқа ва қурилишларида меҳнатни илмий асосда ташкил этишни янада такомиллаштириш ва ривожлантириш соҳасидаги ҳозирги вазифалар» деган темада доклад қилди.

Саноат, транспорт, алоқа ва қурилиш секциялари бўйича ҳам бир неча докладлар тингланди.

Конференция эртага ўз ишига якун ясайди.

(Конференция ҳақидаги тўлиқ ҳисоботни газетамизнинг навбатдаги сонларидан бирида ўқийсиз).

Шаҳримизга яна қор ёғди.

БЕМИННАТ ХИЗМАТ МАГАЗИНИ

Ҳамшаҳарларимизга яна бир қулайлик яратиб берилди. Беруний майдонида беминнат хизмат магазини ишга тушди.

«Горпродторг» ташкил қилган бу магазинда озиқ-овқат моллари қадоқлаб тайёрланади ва сотилади.

Шунингдек, бу беминнат хизмат магазини маҳсулотларга корхона, ташкилот, муассасалардан тушган буюртмаларни ҳам тайёрлаб беради.

ИККИ МИЛЛИОН 943 МИНГ 300 БАХТЛИ БИЛЕТ

Бу йил Ўзбекистонда Республика Министрлар Советининг қарорига биноан Ўзбекистон ССР-нинг 1970 йилги пул-буюм лотереяси ўтказилади.

Пул-буюм лотереясининг умумий суммаси 8 миллион 775 минг сўмдан иборат бўлади. Шу суммага ҳар бири 30 тийинлик билетлар чиқарилади. Лотереялар алоҳида-алоҳида олти марта чиқарилади. Ҳар бир чиқарилишида билетлар беш разрядга бўлинади. Лотерея ютуқларининг жами суммаси беш миллион 265 минг сўмлик бўлиб, чиқарилган билетлар суммасининг 60 процентини ташкил қилади.

Лотереянинг барча олти тиражида 2 миллион 945 минг 300 та пул ва буюм ютуқлари ўйналади. Пул ютуқлари 1000. 500. 300. 200. 100. 50. 25. 10 сўмлик ва 1 сўмлик бўлади. Буюм ютуқлари орасида «Москвич — 412» ва «Запорожец—966» автомашиналари, мотоцикллар, телевизорлар, кинога олувчи аппаратлар, холодильниклар, радио, магнитофон ва бошқа қимматли нарсалар бор.

1970 йилги пул-буюм лотереяси ютуқлари тиражи 28 февраль — 1 мартда Чирчиқда, 25—26 апрелда Самарқандда, 27—28 июнда Ғиждувонда, 29—30 августда Марғилонда, 31 октябрь-1 ноябрда Учқўрғонда ва 26—27 декабрда Тошкентда ўтказилади. (ЎзТАГ).

Бизнинг ИНТЕРВЬЮ

Пухта тайёргарлик кўрилди

Эртага

Мамлакатимизда Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатини ўтказиш ишлари бошланади. Бу сиёсий кампанияга ҳамма жойда қизғин ҳозирлик кўрилди. Аҳолини рўйхатга олиш пойтахтимизда қандай олиб борилади! Шу ҳақда шаҳар статистика бошқармасининг бошлиғи Мирзарасул Мирзааҳмедов мухбиримизга қуйидагиларни гапириб берди.

— Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатини ўтказиш тарихий бир пайтга тўғри келяпти. Совет давлатининг асосчиси В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олишдек файзли дақиқалар билан қўшилиб кетмоқда.

Партия ва ҳукуматимиз меҳнаткашларнинг янада бахтиёр яшашлари учун тинмай ғамхўрлик қилмоқда. Келгусида кишиларимизга ҳар томонлама қулай шароитлар яратиш, уй-жой қурилиши, саноат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш, транспорт хизматида қулайлик яратиш мақсадида планлаштириш ишлари олиб борилади.

Навбатдаги аҳоли рўйхати 1959 йилдагидан саволларининг характери ва кўплиги билан фарқ қилади. Анкетага ёзилган янги саволлар бўйича мамлакатда аҳолининг миграцияси, бир районда яшаб иккинчи районга хизматга, ўқишга қатнашишда транспортга сарф бўладиган вақт, уйда ўтирган болали оналарнинг қандай шароитда ишлаш мумкинлиги каби жиҳатлар ҳам эътиборга олинади.

Биз пойтахтда аҳолини рўйхатга олиш учун 1967 йилдан бери тайёргарлик кўряпмиз. Ўз вақтида тузилган комиссия ҳар томонлама тайёргарлик ва ташкилотчилик ишларини олиб борди.

Биринчи навбатда меҳнаткашлар ўртасида аҳоли рўйхатини ўтказишнинг аҳамияти ҳақида тушунтириш ишлари олиб борилди. Бундан ташқари бу тадбирни ўтказиш учун жуда кўп олий ва ўрта маълумотли малакали кишилар жалб қилинди. Улар билан суҳбатлар, текширувлар ўтказилди.

Ташкилот комитетининг планига мувофиқ шаҳарда 56 та бўлим ташкил этилди. Йирик корхоналар, мактаблар, институтлар, илмий даргоҳлар қошида очилган бу бўлимлар етарли адабиётлар, плакатлар, жиҳозлар, машиналар билан таъминланди.

Бўлимларда 467 назоратчи-инструктор, 2795 ҳисобчи ишга шай. Октябрь районидаги 22-мактаб, Киров районидаги алоқа институти, Ленин районида темир йўлчилар маданият саройи ва бошқа жойлардаги аҳоли рўйхатини олиш бўлимлари ниҳоятда пухта тайёргарлик кўришди. Икки кун мобайнида ҳамма бўлимларда сўнгги текширув ишлари ўтказилди.

Шундай қилиб эртага ҳамма жойда навбатдаги аҳоли рўйхати зўр кўтаринки руҳ билан бошланади.

Сиз суратда «Марказ-4»да РСФСР қурувчилари томонидан қурилган биноларни кўриб турибсиз.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

СУРАТДА: «Узбексельмаш» заводидаги 4-цехнинг зарбдор слесарларидан Дмитрий Кудренко (чапда) ва Борис Шкурин ўртоқлар янги сеялкаларни созлаш жараёнида.

153-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИДАН ГАПИРАМИЗ

ҚОЛОҚЛИКНИНГ УЧ САБАБИ

1. Коммунистлар авангард бўлсин

Бу трест республикамизда Улуғ Ватан урушидан кейин ташкил этилган энг йирик қурилиш ташкилотларидан биридир. Унинг зиммасига пойтахтимизнинг энг гўзал, замонавий районни Чилонзор массивини барпо этиш, янги типдаги мактаб, мактабгача тарбия болалар, маданий ва маиший хизмат кўрсатиш муассасалари учун бинолар қуришдек юксак вазифа юклатилган эди. Трест бу ишни, асосан, уддалади ва республикада донг таратди. Раҳим Зиёев, Холхўжа Баҳодиров, Ойша Нурмуҳамедова сингари ўнлаб илғор, тажрибали бинокорларнинг номини ҳамма ҳурмат билан тилга оладиган бўлди. Республикамизнинг область ва рйонларидан кўпгина қурилиш ташкилотлари вакиллари келиб, бу ердаги илғор тажрибаларни ўрганди, ишда қўллади.

Афсуски, бу трест кейинги йилларда мўлжалдаги ишларини тўла амалга оширолмай ўзидан кейин ташкил этилган кўпгина ёш қурилиш ташкилотларидан ҳам орқада қолиб кетди. Хўш, нега шундай?

Мана, биз Чилонзор марказида жойлашган трест бошқармаси биноси олдидамиз. Ўнг томондаги «Главташкентстрой»га қарашли 153-қурилиш трестининг илғор кишилари»,— деб ёзилган кўргазма тахтадаги ўттиз суратнинг бирортаси тагида изоҳ йўқ. Улар ким, сурат нима учун, қачон бу ерга қўйилгани маълум эмас. Қоғозларнинг сарғайиб кетганига қараганда, суратлар осилганидан буён анча вақт ўтган бўлса керак.

Ичкарига кирамиз. Сўл томонда социалистик мусобақа якунларини кўрсатувчи тахта. У ҳам бўм-бўш! Фақат бир чеккасига коммунистик меҳнат бригадаси номини олган ўн етти коллектив номи қайд этилган. Қарангки, уларнинг дастлабкиси 1961 йилда бу шарафли номга эга бўлган бўлса, сўнггиси эса 1964 йилда шу номни олган экан. Хўш, ундан кейин-чи? Наҳотки, ўтган беш йил давомида бирорта бригада улар сафига қўшилмаган бўлса?!

Бинонинг ҳар иккала қаватидаги кабинетларда иш одатдагидек давом этмоқда. Биров телефон қоқади, биров бировга иш буюради, яна бошқаси қоғоз кўтариб қаёққадир йўл олади.

Ниҳоят, биз трест бошқарувчиси Ноил Фотихович Клеблеев ҳузуридамиз. Телефон аппаратлари, рация тинмай ишлаб турибди. Бошлиқ дам бошқарма, дам участка билан суҳбатлашади, кўрсатма беради, ишларнинг қандай бораётганлигини суриштиради. Бу орада унинг олдига бирин-кетин ишчи ва хизматчилар кириб, ўз ишини битказиб кетади...

Бошқарма партия комитетининг секретари Михаил Андреевич Орловнинг кабинетида ҳам шу манзара.

Демак, кўринишдан ҳамма иш жойида бормоқда. Аслида-чи?

Партком кабинетида бу ердаги партиявий ишларга доир ҳужжатларни кўриб чиқдик.

Трест партия комитети ўз атрофига ўн битта бошланғич партия ташкилоти ҳамда бригадалардаги саккизта партия группаларини бирлаштирган. Уларда 300 га яқин коммунист бор. Бу—улкан куч. У билан ҳар қандай вазифани муваффақиятли бажарса бўлади. Гап уларни маълум бир мақсадга йўналтиришда, авангардликларини тинмай ошириб боришда қолган.

Партия мажлислари, бюро йиғилишлари кўпинча ўз вақтида ўтказиб турилган. Уларда анчагина муҳим масалалар муҳокама қилинган. Бу йиғилишлар ҳақидаги ҳужжатларда партиявий-ташкилий ишлардаги бир мунча камчиликлар ҳам баён этилган. Чунончи, бюро аъзолари қурилиш участкаларидаги ишчиларнинг меҳнати ҳамда талаб ва эҳтиёжлари билан яқиндан таниш эмаслар. Улар орасида оммавий-сиёсий ишлар мунтазам равишда олиб борилмайди.

Бу камчилик ўтган йилги йиғилишларнинг бирида очиб ташланган экан. Аммо натижа қандай бўлди?

Биз шу куни «Марказ—6» кварталида янги уй-жой биноларини қураётган 1-қурилиш бошқармасининг иккинчи участкасида бўлиб, участка бошлиғи, коммунист М. Мирзааҳмедов билан суҳбатлашдик.

— В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети Тезисларини ишчилар ўртасида ишлаб чиқдингларми?— сўраймиз ундан.

— И-е, яқинда эълон қилиндику, бугун-эрта ишлаб чиқамиз,— жавоб берди бошлиқ.

Бошқа бир неча қурилиш участкаларида ҳам мана шундай фактларнинг гувоҳи бўлдик.

Партия комитети ўзи қабул қилган қарорига ҳам шунчалик бефарқлик билан қарайдими?!

Омма орасига етиб бормаётган бундай қарорлар ўртоқ Орлов қўлидаги папкаларда озмунча эмас!

Партия комитетининг қуйи ташкилотлар ҳамда омма билан алоқаси етарли мустақил эмас экан, иш унуми, интизом, ташаббус, коммунистларнинг авангардлиги ҳақида гап бўлиши мумкинми?

Йўқ, албатта!

Бунинг оқибати яхши бўлмаётир. Партия ташкилотида шундай коммунистлар борки, улар оммани ибратли ишлари билан ўз орқаларидан эргаштириш ўрнига, уларга салбий намуна кўрсатганлар. Масалан, коллектив коммунист Зубаревни трест аппаратидаги касаба союз ташкилотига раис қилиб сайлаган эди. Аммо у жамоатчилик ишига панжа орасидан қаради. Йил давомида бирор марта ҳам касаба союз аъзоларининг йиғилишини ўтказмаганлиги бунга мисол бўла олади. Холбуки, касаба союз ташкилоти ишини бошқариш, ўқимишли, маълум иш тажрибасига эга бўлган Зубаревнинг қўлидан келар эди.

Коммунист Могилевец ҳам Зубаревдан қолишмади. Уни 14-қурилиш бошқармаси коллективи ўз касаба союз ташкилотлари комитетига аъзо қилиб сайлашган эди. Могилевец комитет ишига ёрдам бериш у ёқда турсин, ҳатто, унинг йиғилишларига ҳам қатнашмади.

Партиявий-тарбиявий ишларнинг ниҳоят даражада сусайтириб юборилганлиги баъзи кишиларнинг, ҳатто жиноий йўлга кириб кетишларига ҳам сабаб бўлди. Бунга 14-қурилиш бошқармаси партия ташкилотининг собиқ секретари Чумаченко, 34-қурилиш бошқармасининг собиқ прораби Юсупов, 14-қурилиш бошқармасининг собиқ бошлиғи Мельниковларнинг қилмишларини мисол қилиб келтириш мумкин. Улар қурилиш материалларини талон-торож қилишган, номаълум шахсларга сотишган. Бу билан ҳам кифояланиб қолмай сирларини очган соф виждонли кишилардан ўч олишга ҳаракат қилишган. Аммо жиноятчилар жавобгарликдан қутулиб қола олмадилар.

Бизнингча трестдаги биринчи нуқсон мана шулардан иборат.

У. ЮСУПОВ,
Х. ҲАКИМОВ,
«Тошкент оқшоми»нинг махсус мухбирлари.

◆ *Шаҳар халқ контроли комитетида*

Назоратчиларга ғамхўрлик

Ҳамза райони шаҳримиздаги ёш, аммо халқ хўжалиги тармоқлари катта одимлар билан тараққий этаётган райондир. Ҳозирги вақтда райондаги саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари ва бошқа ишлаб чиқариш муассасаларида минг-минглаб ўткир кўзлар — халқ жонкуяр назоратчилари намуна кўрсатиб ишламоқдалар.

Райондаги назоратчиларнинг иш фаолияти, айниқса СССР халқ контроли органларига янги Низомни қабул қилинганидан кейинги ўтган вақт мобайнида кучайиб кетди.

Совет кишилари ҳаётида муҳим воқеа бўлган контроль органлари ҳақидаги бу Низомни тушунтириш ва пропаганда қилиш ишида ўн бир мингдан ортиқ киши актив иштирок этди. Бу эса районда назорат ишларини активлаштириш, унинг савиясини тубдан яхшилашда ижобий таъсир кўрсатмасдан қолмади.

Янги Низомни ўрганиш ва амалда тадбиқ этиш натижасида халқ контроли группалари, постлари ташкилий нуқтаи назардан мустаҳкамланди. Текшириш ишларини ташкил қилиш метод ва усуллари такомиллашди. Ишчан назоратчилар сафи сезиларли даражада яхшиланди. 20 дан ортиқ группа ва постлар янгидан ташкил қилинди. Райондаги группа ва постларда бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишлари ҳам контроль органларида ишни анча яхшиланганлигини кўрсатди. Назорат ишида қўлга киритилаётган ютуқлар район халқ контроли комитетининг қуйи назорат органларига катта эътибор билан қараётганлиги кўзга ташланмоқда.

Шаҳар халқ контроли комитети ўзининг навбатдаги бўлиб ўтган йиғилишида Ҳамза район халқ контроли комитетининг Низомни группа ва постларда назоратчилар орасида пропаганда қилиш борасида олиб бораётган ишларини ўрганиб чиқди. Бу хусусда олиб борилаётган яхши ишлар билан бирга, айрим камчиликлар ҳам кўрсатиб берилди. Назоратчиларнинг семинар ва мактабларида СССР халқ контроли органлари ҳақидаги Низомни план асосида ўрганиб бориш ишлари яхши ташкил этилмаган. Тушунтириш ва пропаганда ишида лекция, суҳбат, сиёсий ахборот ва бошқа усуллардан унумли фойдаланиш тавсия этилди. Бу борада энг яхши группа ва постларнинг иш тажрибасини оммалаштириб бориш зарурлиги алоҳида кўрсатиб ўтилди.

БУГУНГИ ТОШКЕНТ

СУРАТДА: ВИСОКОВОЛЬТНАЯ КУЧАСИ.

Ю. Бутусов фотоси.

Техника тараққиёти йўлида

ЯНГИЛИК — ДИҚҚАТ-ЭЪТИБОРИМИЗДА

Техника тараққиёти ишлаб чиқаришни ривожлантириш ва унинг самарадорлигини оширишнинг муҳим омили ҳисобланади. Чунки, ҳозирги шароитда янги техникадан, меҳнатни ҳамда ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг илғор методларидан фойдаланилмай туриб, ютуқларга эришиб бўлмайди.

Техника тараққиёти республика ва шаҳар ун ишлаб чиқариш саноатига ҳам тубдан ўзгартиш киритди. Айниқса, тайёр маҳсулотларни ортиш, тушириш жараёнларида сарфланадиган қўл меҳнатининг кўпгина қисми механизациялаштирилди.

Ун комбинатимизда унли қопларни қулф-калит қилиб тахлайдиган «РК-34» маркали ускунанинг ишга туширилганига икки йилдан ортди. Бу ускуна уч қаватли тайёр маҳсулотлар омборида ҳамда унларни қопсиз сақлаш ва ортиш омборида ишлаб турибди.

Унли қопларни қулф-калит қилиб тахлайдиган ускунанинг ишга туширилиши қўл меҳнатидан бутунлай воз кечиш имконини берди. Механизациялаштирилган агрегат 70 килограмм оғирликдаги қопларни бир жойдан иккинчи жойга жуда енгил олиб қўяди ва жойлаштиради. Агрегат юкларни транспортга ортади, ғарамлайди ҳамда автогрузчиклар ёрдамида унларни автотранспортга ортади.

Ускунанинг ишга туширилиши муносабати билан ҳар бир тонна юкда 95,7 тийиндан тежам кўрилмоқда. Тома-тома кўл бўлур деганларидек, унни ортишнинг янги усулидан фойдаланиш натижасида сўнгги икки йил мобайнида 25 минг сўм тежашга муваффақ бўлинди.

Бу рақамлар хўжа кўрсинга келтирилгани йўқ. Унли қопларни қулф-калит қилиб тахлайдиган машинанинг нақадар фойдали эканлигини шаҳардаги ун комбинатлари ва нон заводларининг кўпгина мутахассислари жуда яхши биладилар. Шундай бўлишига қарамай, улар юкларни ортиш, тушириш ишларида ана шу механизмлардан фойдаланмай келмоқдалар ва бу ишларни ҳамон қўлда бажаришни афзал кўрмоқдалар. Бундай шароитда ишлашда кўплаб юкчилардан фойдаланиш табиий бир ҳолдир.

Меҳнат унумдорлигини оширишда моддий асос воситаси ролини ўйновчи илғор техниканинг аҳамиятини бир сўз билан ифодалаш қийин. Худди ана шу техника тараққиёти ишнинг характерини ўзгартирмоқда, меҳнатни енгиллаштирмоқда.

Ун комбинатлари ишлаб чиқариш технологиясида бошқа яна бир катта янгилик яратилди. Бу — унларни қопсиз сақлаш ва жойларга юбориш цехининг ишга туширилганлигидир. Бу ердаги барча ишлар пультдан туриб дистанцион бошқариш воситасида автоматик усулда бажарилади. Бунинг натижасида ун билан тўлдириладиган минг-минглаб қоплар ўрнини симлар эгаллади, улкан омборлар ўрнида унлар сақланадиган бункерлар пайдо бўлди.

Буларнинг ҳаммаси биргина ана шу цехда эмас, балки бутун комбинатда меҳнат шароитини ҳамда санитария ҳолатини тубдан яхшилаб юборди.

Ун қопловчи ҳамда юк ташувчиларнинг оғир ишларини эндиликда механизмлар бажармоқда. Ун комбинатида янги компрессорчи ва дозаторчи деган касб вужудга келди. Асосий технология жараёнларини ҳозир ана шу касб эгалари бошқармоқдалар.

Бу янгиликнинг таърифи бениёс. Илғор технология ун ишлаб чиқаришдаги техника жараёнларини тараққий эттиришга муҳим таъсир ўтказди.

Унни қопсиз сақлаш ва ортишнинг прогрессив усулидан тегирмонларда, нон, макарон заводларида ва қандолатчилик фабрикаларида муваффақиятли фойдаланиш мумкин.

Афсуски, юқори органларнинг шу ҳақда кўрсатма беришларига қарамай, шу каби корхоналарда бу янгилик жуда сустлик билан амалга оширилмоқда.

Комбинатимизда ун фақат биринчи нон заводигагина қопсиз ташиб кетилмоқда. Шаҳардаги бошқа — 2,3 ва 4-нон заводларида эса махсус омборлар бўлмаганлиги сабабли ун эски усулда ташилмоқда ва сақланмоқда.

Унни қопсиз ташиш ва сақлашнинг нақадар фойдали эканлигини қуйидаги мисолдан ҳам кўрса бўлади. Бу янгилик комбинатимизда ҳар бир тонна ундан 36 тийин, 1-нон заводида 3 сўм 5 тийин фойда олиш имконини бермоқда. Шундай қилиб, ўтган йил комбинатимиз 24 минг тонна унни қопсиз ташишдан 8,6 минг сўм фойда кўрган бўлса, 1-нон заводининг олган фойдаси 68 минг сўмга етди. Бу йил эса кўриладиган фойда янада ортиши кутилмоқда.

Шуни ҳам айтиб ўтиш кераки, комбинатдаги унни қопсиз сақлайдиган омборнинг ишлаб чиқариш қувватидан ҳали тўла фойдаланилмаяпти. Шаҳардаги нон заводларининг айби билан бу ерда замонавий омборлар қурилиши чўзиб юборилди.

Ҳозирги пайтда комбинатимизда қадоқланган унларни ортишнинг янги усули ишлаб чиқилмоқда. Механик электроюкловчилар воситасида бажариладиган бу усул беш йиллик жамғармасига 16 минг сўмдан ортиқ тежам қўшиш имконини беради.

Комбинат коллективи ишлаб чиқаришни такомиллаштириш тадбирлари нақадар фойдалилигини жуда яхши тушунади. Шунинг учун ҳам янги техника ишлаб чиқаришга жорий этиб келинмоқда. Корхонада ўзларининг таклифлари билан жуда катта фойда етказаётган рационализаторлар ва новаторлар кўплаб топилади.

«РК-34» типидаги унли қопларни қулф-калит қилиб тахлайдиган ускунани жорий этишда ва ўзлаштиришда тайёр маҳсулотлар сақланадиган цехнинг комсомоллари — электрокар ҳайдовчи А. Хўжаев, оператор М. Абдурашидовлар фаол қатнашдилар. Улар ускунанинг иш унумдорлигини оширадиган бир қанча қимматли таклифлар киритдилар.

Цех бошлиғи Ю. Куценко, электрик автоматчи В. Гриценко, катта компрессорчи С. Аъзамовлар унни қопсиз сақлайдиган цехда янги техникага биринчи бўлиб йўл очиб бердилар. Барча механизм ва автоматларни чуқур ўрганиб, уларни биринчи бўлиб бошқардилар. Ишлаб чиқариш наваторлари бир неча бор СССР ва Узбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг қатнашчилари бўлдилар ва кўргазма мукофотига сазовор бўлдилар.

Комбинатимизнинг меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини меҳнатда янгидан-янги ютуқлар билан нишонлайдилар.

П. ТУРСУНХУЖАЕВ,
1-ун комбинатининг директори.

ДЎСТЛАРНИНГ ТАЖРИБАСИГА АМАЛ ҚИЛИБ

БЕКОБОД. В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводининг прокатчилари бинокорлик арматураси йўғонлигини 0,1—0,2 миллиметр камайтирдилар. Бундай қараганда ана шу рақам буюмнинг пишиқлигига таъсир кўрсатмайдиган кичик миқдор бўлиб, кўринсада аммо у йилига 2 минг тоннадан зиёд металлни тежаб беради. Бу метал 200 дона ўрмаловчи трактор тайёрлаш ёки зилзилага бардош берадиган 10 та тўрт қаватли уй арматурасига бемалол етади.

Бунга жуда оз қолдириладиган профиллар прокат қилиш технологиясини ишлаб чиққан Челябинск ва Череповец металлургларининг орттирган тажрибаларини жорий қилиш туфайли эришилди.

Ҳозир заводда бинокорлик арматурасига кетадиган прокат хили кўпайтирилмоқда. Бу буюмлар ҳам сал-пал енгилроқ қилиб ишланаётган бўлса-да, аммо пишиқлиги жиҳатидан аввалгиларидан сира қолишмайди. Бу прокатлар Ўзбекистон, Трукманистон ва Қозоғизистон қурилишларига жўнатилади.

Ўзбекистон металлурглари ана шу тахлитдаги пўлат арматуралар ишлаб чиқишга ўтиш натижасида шу йилнинг ўзида чорак миллион сўм фойда оладилар.

Шаҳримиздаги нон-булка комбинатининг 3-ишлаб чиқариш корхонаси ҳар куни шаҳар меҳнаткашлари учун 20 тонна миқдорида оби-нон, тешиккулча ва холва, новвот каби миллий қандолатчилик маҳсулотлари тайёрлаб беради.

СУРАТДА: 3-корхонанинг ишчан нонвойларидан Надя Чарикова билан Йўлдош Қосимов тандирдан янгигина чиққан оби-нонни жўнатиш учун сараламоқдалар.

М. Нуриддинов фотолари.

Жонажон Ватан бўйлаб

МУЗЕЙ ЭКСПОЗИЦИЯСИДА ЯНГИ МАТЕРИАЛЛАР

ЛЕНИНГРАД. В. И. Ленин Марказий музейининг Ленинград филиали реконструкция қилинганидан сўнг яна очилди. Мармар сарой залларида жойлаштирилган минг-минглаб экспонатлар, тарихий-партиявий ҳужжатлар, Ленин материаллари доҳийнинг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида зиёратчиларга ҳикоя қилади. Худди аввалгидек музейга кираверишда тарихий броневик турибди. В. И. Ленин 1917 йилнинг апрелида Финляндия вокзали ёнида шу броневик устига чиқиб нутқ сўзлаган эди.

Янги экспозиция Бутунроссия Марказий ижроия комитети ва Халқ Комиссарлари Советининг декретлари, Путилов заводи, Нева кемасозлик ва механика заводи ҳамда бошқа заводлар республиканинг мулки қилиб олинганлиги тўғрисидаги қарорлар билан тўлдирилган. Партия ва давлат ишининг ленинча услубини очиб берувчи материаллар аввалги экспозицияга нисбатан анча тўлароқ кўрсатилган.

ТАТАРИСТОН АССР. Қозон музика асбоблари фабрикасининг маҳсулотлари — пианино ва миллий гармоникалар музика шинавандаларига яқиндан таниш. Корхона коллективи яқинда кичик габаритли пианинолар ишлаб чиқаришни ҳам ўзлаштирди.

СУРАТДА: фабрика бош технологи В. Лешчуков (чапда) ва созловчи И. Родичев кичик габаритли пианиноларнинг дастлабки намуналарини синовдан ўтказмоқдалар.

Б. Мясников фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

ПАҲЛАВОН АВТОПОЕЗД

МИНСК. Белоруссия автомобиль заводида мамлакатда энг кучли «БЕЛАЗ—549 В» автопоезди синала бошланди. Автопоезд 120 тонна юк ортгани ҳолда бир соатда 60 километр йўл босади.

Бу автомобиль жуда улкан: узунлиги 14 метр, эни 5,3 метр, баландлиги эса, 4,6 метр келади. Платформасининг сиғими 68 кубометр. Ғилдиракларининг баландлиги 2,5 метрга боради.

— Ватанимиз автомобилсозлиги практикасида,— деди ТАСС мухбири билан суҳбатда заводнинг бош конструктори З. Л. Сироткин, — биринчи марта куч установкаси сифатида газ турбинали авиация двигателидан фойдаланилди. Бу двигатель ўз кучини генераторга беради, генератордан олинган ток эса ғилдиракларга монтаж қилинган кучли тортувчи двигателларга ток беради. Бу двигателлар айланар экан автомобилни ҳаракатга келтиради.

ҚАЙРАҒОЧ ВА АТИРГУЛ

ДУШАНБА. Тожикистон пойтахтидаги шу кунлар кўкламдагига ўхшайди. Янги уй-жой кварталларида пайдо бўлган кўчатлар ҳам кўкламдан дарак бермоқда. Бу ерларда биринчи марта тоғдан келтирилган қайрағоч кўчатлари ўтқазилди.

Қалин соя берувчи думалоқ баргли бағоят кўркам бу дарахт баланд тоғларда ўсади. Қайрағоч кўчатларини етиштириш жуда қийин. Шаҳар шароитларида униб-ўсишга кам мослашган қайрағоч кўчатлари илгари гузарларгагина ўтқазиларди.

«Горзеленстрой» трестининг ходимлари бу тоғ гўзалининг кўчатларини саккиз йил авайлаб ўстиришди. Мана энди шу кунларда шаҳар кўчаларига, ҳиёбонларига ва парқларига қайрағоч ўтқазилмоқда.

Шаҳарни кўкаламлаштирувчилар қайрағоч ёнига атиргул кўчатларини ҳам ўтқазишмоқда. Бу йил шаҳарда 15 минг тупдан зиёд чинор, бақатерак, тол ўтқазилади. Булар орасида Тожикистонга яхши мослашаётган кўркам секвойя дарахти ҳам бор. (ТАСС).

Ҳар куни етти машина

«Таштекстильмаш» заводининг коллективи беш йилликнинг охирги йилига ҳар куни 7 машина бериш программаси билан кирди. Демак, корхона эндиликда ўтган йилдагига нисбатан битта кўп машина ишлаб чиқармоқда. Бу план муваффақиятли бажарилмоқда.

Завод коллективи мамлакат тўқимачиларига яна бир совға тайёрламоқда. Совет ва чет эл мутахассисларининг юксак баҳосига сазовор бўлган «ПК-100 М» маркали йигириш-пишитиш агрегатлари янги йилда 70 та кўп ишлаб чиқарилади.

Коллектив В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақага қўшилиб, йиллик планни барвақт—15 декабргача бажариш ва қўшимча бир миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олди. Завод 22 ва 23 апрель кунлари тежалган материаллар ҳисобига ишлаб 12 та ровница машиналари ишлаб чиқаради. Тўқимачиларнинг ана шу ускунада бир йил мобайнида ҳосил қиладиган калаваси 8 миллион метр газлама тўқиб чиқаришга етади.

(ЎзТАГ).

ДОНОЛАР САЛОМАТЛИК ҲАҚИДА

Биз қариймиз, лекин бу бирдан-бир узоқ яшаш усулидир.

Обер.

Соғлом кишилар — давлатнинг энг қимматли капиталидир.

В. Коллат.

Саломатлик — бойликдан қимматлидир.

Д. Рей.

Табиат каср эмас, ишхонадир, одам унинг меҳнаткашидир.

И. С. Тургенев.

Барча дорилардан энг аълоси — дам олиш ва ўзини тийишдир.

В. Франклин.

Хушвақтлик дам олишнинг ўрнини босади.

С. Смайлис.

Таом қанча оддий бўлса шунча яхши: кўнгилга тегмайди, сиҳатлик учун ҳам дуруст: ҳар қачон ва ҳар ерда топилади.

Л. Н. Толстой.

УЙҚУМИЗ ТАБИАТИ

«Уйқу — табиат базмининг энг ажойиб тамомидир». Улуғ инглиз ёзувчиси Вильям Шекспирнинг бу гапи инсоннинг муҳим физиологик ҳолатини ажойиб тарзда ифодалаган.

Ҳақиқатан ҳам киши таомсиз қарийб икки ой яшаши мумкин, уйқусиз эса ўн кундан ортиқ яшай олмайди. Бажарилган ҳар бир ҳаракат ўрнига албатта дам олиш керак. Бу тирик организм яшаши учун бирдан-бир шароитдир.

Мунтазам тўйиб ухламаслик ва уйқусизлик асабнинг бузилишига олиб келади. Инсон организми ажойиб қобилиятга, мослашиш қобилиятига эгадир. Маълумки, уйқу соати билан кишининг уйғоқлик вақти тўғри алмашиши одат тусига киради. Бунинг учун организмни фақат шунга мослаб ўргатиш лозим. Агар киши маълум бир соатда ухлашни одат қилиб олса, худди шу вақтда ҳордиқ чиқариш истаги пайдо бўла бошлайди.

Табиат қонуни бўйича шундай дам олиш керак. Олимларнинг текширишлари ҳам шуни тасдиқлайди. Аниқланишича, соат икки билан беш ўртасида организмнинг физиологик реакция даражаси анча пастга тушади.

Бу фақат дам олиш пайтидагина эмас, тунги иш пайтида ҳам кузатилган.

Яна бир қоидага амал қилиш керак: уйқу олдидан кўп овқат еманг. Тўйиб овқатланиш кечаси уйқуга ҳалақит беради: овқат тўла ошқозондан мияга ҳар хил сигналлар бораверади. Лекин оч қорин ҳам ухлашга йўл бермайди. Шунинг учун ухлашдан 2-3 соат олдин енгил овқатланган маъқул.

Аксарият киши кам жисмоний ҳаракатли ҳаёт кечирганида ҳам ёмон ухлайди. Бу айниқса, ақлий меҳнат билан шуғулланиб, кўп вақтини ёзув столи ёнида ўтказадиган кишиларда кузатилган. Бундай ҳолларда марказий нерв системаси ортиқ даражада ишлайди, мускуллар эса аксинча, жуда ортиқча дам олади. Шунинг учун ҳам ҳаётда организмнинг гармоник тараққиёти муҳимдир.

Хўш, киши қанча ухлаши керак? Умуман, соғлом кишилар ўзларини тетик, дам олганликларини ҳис қилишлари учун 6—8 соатли тунги уйқу етарли. Бироқ, веналик физиолог Клаус Хольм бу фикрга қўшилмайди. У ҳар кимнинг ўз уйқу меъёри бўлади ва уни тўғри аниқлаш ҳар биримизнинг ўз вазифамиздир, дейди.

Унинг фикрига қўшилмасдан илож йўқ. Маълумки, Петр I суткада ўртача 5 соат ухлаган. Америка ихтирочиси Томас Эдисон эса 4 соат ухласам ўзимни жуда яхши дам олган ҳисоблайман, деган эди. Таниқли масалчи Крилов ўн соат ухламаса, тўйдим демасди.

Уйқу муддатининг қисқариши катта, соғлом одамларга унча зарар етказмайди, ёш болаларга эса бу қаттиқ зарар етказиши мумкин.

Америка медицина ассоциацияси томонидан келтирилган далиллар қизиқарлидир. Бунда телевизор экрани олдида кўп ўтирадиган ва тўйиб ухламайдиган болаларда толиқиш, оқибатда уйқунинг бузилиш аломатлари аниқланган.

Уйқу «муддати» ҳаёт усули, касб, ёш, иқлим шароитлари ва бошқа омилларга қараб ўзгариб туради. Олимлар киши қанча ухлаганда ўзини дам олган, тетик, бардам ҳис қилса, ўшанча соатни нормал деб ҳисоблаш керак, деган хулосага келишди.

Киши ўзини ухлашга мажбур қилиш учун унча мураккаб бўлмаган усулларни қўллаши мумкин. Бир физиолог гавдага ноқулай ҳолат бериш ва бу ҳолатни қаттиқ уйқу истаги пайдо бўлгунча сақлашни кейин эса одатдагича ётиб ухлашни таклиф қилади.

Японлар эса бошқа бир методни таклиф қилдилар. Улар ёстиқ тагига киши қон томири уриши билан баравар ёмғир товуши оҳангида товуш чиқарадиган аппарат қўйдилар. Улар «томчи қўшиғи» тез уйқу келтиради деб ишонтирадилар.

Шуни айтиш керакки, уйқунинг кўп проблемалари ҳали ҳал қилингани йўқ, олимлар унинг сирларини яна ҳам чуқур ўрганишлари керак.

Б. МАЯКИН.

Ўткир зеҳн билан дориларни текшираётган бу аёл ўз касбини жондилидан севади. У, Октябрь районидаги 141-дорихонада химик-контролёр бўлиб ишлаяпти. Фармацевтика институтини тугатган Мупаррах Мирзабоеванн доим ана шундай диққат-эътибор билан ишлаётганида кўриш мумкин.

И. Шоноғомов фотоси.

ҚАЗҒОҚНИ ЙЎҚОТИШ

Ҳурматли редакция!

Қазғоқ нима? Шу касаллик ҳақида маълумот беришингизни илтимос қиламан.

Н ШУКУРОВ,
Кабель заводи ишчиси.

Айрим вақтларда боши қор ёққандек ола-була, костюм ёки кўйлакларининг ёқаси куя егандек оппоқ бўлиб оқариб қолган кишиларни учратамиз. Ўз-ўзидан маълумки, бу қазғоқнинг иши. Кўпинча қазғоқ темиратки псориаза ва бошқа тери касалликлари, шунингдек бошнинг кирланиши оқибатида пайдо бўлади.

Ана шундай ҳолларда киши бошининг баъзи бир жойлари қизариб кетади, бош териси озроқ шишиши мумкин, соч ҳам бир мунча мўрт бўлиб қолади. Қазғоқ, айниқса бошнинг чекка ҳамда тепа қисмларида кўпроқ бўлади. Бу касалга мубтало бўлган кишининг боши қаттиқ қичишади.

Бу касалликдан қутилиш чораси борми, деган савол туғилади ўз-ўзидан. Ҳа, албатта бор. Бунинг учун атир-упа магазинлари, дорихоналарда сотиладиган дорилардан фойдаланиш мумкин бўлади. Даволаниш ва дорилардан фойдаланиш йўллари ғоят осон.

Қазғоқни йўқотишнинг бирдан-бир йўли бошни «Сульсеновое» ёки бўлмаса «Гаяне» каби махсус шифобахш совунлар билан мунтазам ювиб боришдан иборат. «Дегтяр» совунидан фойдаланиш ҳам қазғоққа учрамасликнинг асосий воситаларидан бирндир.

Юқорида номлари айтиб ўтилган шифобахш совунларнинг камчилик томонлари ҳам бор, албатта. Чунончи, улар билан ювинганда бош териси қурийди. Бундай ҳол юз берганда ошга ишлатиладиган сирканинг кучсиз эритмаси (4—5 литр сувга бир ош қошиқ сирка) билан бошни ювиш тавсия қилинади. Бундан ташқари, «Фиксатор» креми ҳам бир мунча қўл келади.

Бош териси ўта қуруқ бўлган тақдирда юқоридаги айтилган тавсиялар ўрнига таркибида олтингугурт ва «Р» витамини бўлган «Особий» кремини қўллаш лозим. Ушбу кремни бош ювишдан 1—2 кун аввал суриш керак. Агар тери қуруқ бўлса бошни 6—11 кунда бир марта, ёғли бўлганда ҳафтасида икки марта ювиш етарлидир.

Ушбу маслаҳатлардан ташқари, териси қуруқ бўлган кишилар ҳафтада 2—3 марта бошнинг сочи кўп бўлган жойларига «Резол» суюқлигини, териси ўртача ёки ёғли бўлганда «Биокрин», «Гербасульфан», «Кармазин» суриб боришлари зарур, Агар оппоқ тоза пахтани ана шу суюқликлардан бирига ҳўллаб, бош терига ишқаланса, фақат қазғоқнинг олди олинмай, балки соч илдизлари ҳам тобора мустаҳкамланиб боради.

Агар юқорида айтиб ўтилган тавсиялар натижасида ҳам қазғоқ йўқолиб кетмаса, у ҳолда тери касалликлари бўйича врачга мурожаат қилиш лозим.

● СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

Юбилей эритмаси

ПРАГА, К. Годвальд номидаги Кунчицк металлургия комбинатининг 1970 йилдаги биринчи эритган пўлати юбилей эритмаси бўлди. Ана шу эритилган пўлатни Совет Армияси Чехословакияни озод қилган куннинг 25 йиллигига бағишлашди. Бундан ташқари яна бир муҳим воқеа нишонланди. Совет Иттифоқи Чехословакия Социалистик Республикасига урушдан кейинги даврда юз миллион тонна темир рудаси етказиб берди. Ана шу юз миллионинчи тонна совет рудаси янги йилда эритилди.

Збрасловеда ЧССРга совет рудаси етказиб бериш тўғрисида янги битим имзоланди. 1970 йилда СССР Чехословакияга 10 миллион 750 минг тонна руда етказиб беради.

ВДР меҳнаткашларининг вазифалари

ХАНОЙ. Вьетнам Демократик Республикасининг 1970 йилги давлат планидаги асосий вазифалар — қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ва истеъмол молларни кўпайтиришдан иборат, деди Вьетнам меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзоси, Вьетнам Демократик Республикаси бош министрининг ўринбосари Ле Тхань Нги.

Партия ва маъмурий ходимларнинг Ханой шаҳар конференциясида сўзга чиқиб, у қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: ВДР экономикасининг йўналиши ва уни ривожлантириш вазифалари вайрон қилувчи уруш оқибатларини активлик билан бартараф этиш ва янги шароитга мувофиқ иқтисодий фаолият юритишдан иборат.

Югославия қурилишлари учун

БЕЛГРАД. Югославиянинг Трбовле шаҳридаги цемент заводи ўтган йилда 200 минг тонна цемент ишлаб чиқарди. Бу саноат корхонаси 1972 йилга борганда ўзининг ишлаб чиқариш қувватини қарийб уч баравар оширади. Скопледа ҳам йирик цемент заводини кенгайтириш юзасидан катта ишлар олиб борилмоқда.

Бу йил Югославиянинг цемент саноати қарийб 6 миллион тонна цемент ишлаб чиқаради. (ТАСС)

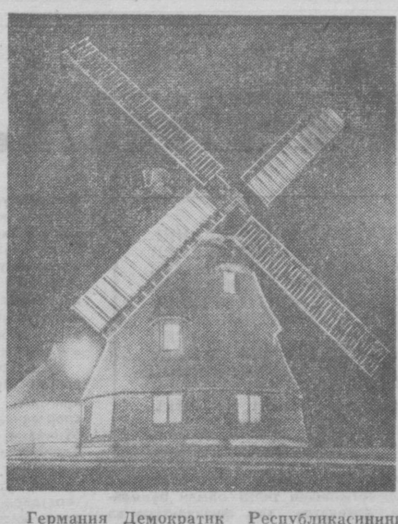

Германия Демократик Республикасининг шимолидаги Мекленбург қишлоғида жойлашган мана бу шамол тегирмонининг қурилганига 120 йил бўлган. Эндиликда у қурувчиларнинг моҳир қўллари билан меҳнаткашларнинг романтик дам олиш жойига айлантирилган. Тегирмоннинг миллий усулда жиҳозланган қаҳвахона ва бошқа хоналарида кўнгилли дам олиш мумкин.

АДН—ТАСС фотоси.

ССРНИНГ ПЛЬЗЕНЛИК ДЎСТЛАРИ ТУЗГАН РЕЖАЛАР

ПРАГА, (ТАСС). Чехословакия — Совет дўстлиги союзининг Пльзень шаҳридаги ташкилоти 1970 йилга мўлжалланган тадбирларнинг катта программасини ишлаб чиқиб, тасдиқлади. Унда йилнинг асосий воқеалари — В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги ва Чехословакия Совет армияси томонидан озод қилинганлигининг 25 йиллигига алоҳида эътибор берилган. Ана шу шонли саналарга бағишланган тантанали йиғилишлар ва намойишлардан ташқари Пльзенда бир қанча кўргазмалар ташкил этилади, жамоат конкурслари ўтказилади, совет санъат усталари иштирокида концертлар берилади.

Ғарбий Чехия областининг асосий шаҳри аҳолиси мамлакат озод бўлган куннинг 25 йиллигига бағишланган тантаналарда қатнашмоқ учун Пльзснь шаҳри қадимдан дўст тутинган Харьков шаҳридан делегация таклиф қилди.

Қаттиқ кураш натижасида

ВЕНА, (ТАСС). Австрияда меҳнат тўғрисидаги янги қонун кучга кирди. Бу қонунга биноан, иш ҳафтаси давомати 45 соатдан 43 соатгача қисқартирилди. Бу Австрия меҳнаткашларн иш ҳафтасининг қисқартирилиши учун 25 йилдан бери олиб борган қаттиқ курашининг натижаси бўлди.

Австрия Компартиясининг органи — «Фолькcштимме» газетаси янги қонуннинг ижобий аҳамиятини уқтирар экан, у муайян маънода корхона эгалари билан муросасозликдан иборат бўлганлигини ҳам кўрсатиб ўтди. Агарда Австрия социалистик партияси буржуазия билан ижтимоий шерикчилик сиёсатини ўтказмаганида эди, меҳнаткашлар иш ҳафтасининг бундан ҳам кўпроқ қисқартирилишига эришган бўлардилар, деб таъкидлайди газета.

«КАМЕРУН 1970» ЯРМАРКАСИ

ЯУНДЕ. (ТАСС). Камерун мустақиллигининг 10 йиллиги муносабати билан бу ерда «Камерун 1970» миллий ярмаркаси уюштирилди. Камерун Федератив Республикасининг президенти Амаду Ахижо шу ярмаркани очди.

Ярмаркада ана шу мамлакат мустақил тараққиётининг ўн йили мобайнида қишлоқ хўжалиги, ёш саноат, халқ ҳунармандчилиги соҳасида эришилган муваффақиятлар кенг намойиш қилинади. Ярмаркада Камерун билан қўшни бўлган мамлакатлар — Конго Халқ Республикаси, Габон ва Марказий Африка Республикаси ҳам қатнашмоқда.

Ярмаркани очиш маросимида СССР Маориф министри М. А. Прокофьев бошчилигидаги Совет ҳукумати делегацияси ҳам ҳозир бўлди.

ЯНА ҚАРШИ ЧИҚДИ

БОНН, (ТАСС). Христиан — социал иттифоқ раиси Штраус урушдан кейинги даврда Европада рўй берган ҳақиқий аҳволни тан олишга яна қарши чиқди. Германия Федератив Республикасидаги ўтакетган ўнг доираларнинг ана шу раҳбари христиан — социал иттифоқдан бундестагга депутат қилиб сайланган кишиларнинг Мюнхенда ўтказилган кенгашида сўзга чиқиб, Европада кескинликни юмшатишга эришиш ва Германия Федератив Республикаси билан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги муносабатларни нормаллаштириш йўлидаги ҳар қандай уринишларни «Хом хаёл» деб атади. Штраус Германия Демократик Республикасини халқаро ҳуқуқий танишга кескин қарши чиқди. У Бонн «Ўзининг ҳуқуқий позициялари» дан воз кечмасин деб талаб қилди. Штраус бунда Бонннинг барча немислар номидан танҳо иш кўришга қаратилган даъволарини кўзда тутади.

Христиан — демократик иттифоқ — христиан — социал иттифоқ фракциясининг раиси Барцель ҳам телевидение орқали ўтказилган суҳбатида худди шундай талаблар билан майдонга чиқди.

АҚШДА ТУҒИЛИШ КАМАЙМОҚДА

ВАШИНГТОН, (ТАСС). Ўтган ўн йил мобайнида Қўшма Штатларда туғилиш 35 процент камайди. Ҳозир мамлакатда туғилиш даражаси АҚШнинг бутун тарихи мобайнидаги энг паст даражага тушиб қолди. Висконсин университетининг профессори Норман Райдер қилган ҳисобларга қараганда, урушдан кейинги даврда мамлакат аҳолиси энг кўп ўсган 1957 йилга нисбатан (ўша йили ҳар ўн минг аҳоли ҳисобига 253 чақалоқ туғилган эди). 1968 йилда 10 минг аҳоли ҳисобига атиги 174 чақалоқ туғилди. Америка оиласининг ўртача сони ҳам камайди. Илгари ҳар ўн оилага ўрта ҳисобда 33 чақалоқ тўғри келган бўлса, ҳозирги вақтда атиги 28 бола тўғри келади.

БОЛГАРИЯ АРТЕКИ

СОФИЯ. (ТАСС). Болгариянинг Қора денгиз соҳилида ҳам артек лагери бўлади. Созополь шаҳри яқинидаги халқаро пионер лагери ҳам Артек деб аталади. Қримдаги Артек — 9 минг адаши бир йўла 16 минг болани қабул қила олади. Лагерда 20 минг ўринли стадион, болалар темир йўли, учта очиқ ёзлик театр, шунингдек денгизда кучли тўлқин бўладиган пайтларда фойдаланиш учун катта ҳовуз қуриш планлаштирилган.

ПОКИСТОН МАНЗАРАЛАРИ

«ЛЕНИН ОРЗУЛАРИ АМАЛГА ОШДИ»

Марҳум бош министрнинг рафиқаси Бегум Лиакат Алихон совет хотин-қизлар Комитетининг таклифи билан СССРда бўлганидан кейин ўз ватанига қайтиб келди. У Равалпиндида ўтказилган матлубот конференциясида журналистлар олдида сўзга чиқиб совет хотин-қизларининг коммунистик жамият қурилишида қандай муҳим роль ўйнаётгани ҳақида гапирди. Совет мамлакатининг ҳамма ерида болаларнинг ғамхўрлик билан қуршаб олинганлиги Бегум Алихонда катта таассурот қолдирди. «Буюк доҳий ва Совет давлатининг асосчиси В. И. Лениннинг Россияни жўшқин ва доимо ривожланаётган мамлакатга айлантириш ҳақидаги орзулари, — деди у, — бизнинг кунларимизда ҳақиқатга айланди».

ЯНГИ ЎҚУВ МАРКАЗИ

Лахорда совет техникасига хизмат қилувчи мутахассислар таълим оладиган мамлакатдаги биринчи ўқув марказининг очилишига охирги тайёргарликлар кўриляпти, Гап шундаки Покистоннинг қишлоқ хўжалигини ривожлантириш Бирлашмаси, йўллар қуриш департаменти, аэродромлар қуриш ташкилоти, пойтахтни қуриш ташкилоти каби кўпгина давлат ташкилотларида совет мамлакатида ишлаб чиқарилган комбайн, трактор, юк машиналари, экскаватор йўл қурилиши машиналари ва бетон ётқизувчи машиналардан фойдаланилмоқда.

Бизнинг мутахассисларимиз, шунингдек СССРда таълим олган покистонлик инженерлар бу ўқув марказида дарс беришга таклиф этилган. Ўқув маркази ҳар йили 300-400 техник етиштириб чиқаради. Янги ўқув маркази қошида яхши жиҳозланган ремонт устахоналари ва машиналарни намойиш қилиш залини қуриш белгиланди. Ўқувчилар назарий билим олибгина қолмай, далаларда амалий кўникмаларга ҳам эга бўладилар.

КУТИЛГАН ВА КУТИЛМАГАН МЕҲМОНЛАР

Кейинги вақтларда Покистонга чет эллик туристлар тобора кўпроқ келмоқда. Бу ерда уларни қизиқтирган нарсалар ҳақиқатан ҳам кўп. Булардан энг биринчиси Инд водийсида бундан беш минг йил илгари гуллаб-яшнаган қадимги Моҳенжо-Даро, Харапли ва Котдижи шаҳарларини кавлаш, бўйича археологик ишлар ҳисобланади. Таксилда будда маданиятининг қизиқарли ёдгорликлари сақланиб қолган. Қадимги Лахор Шалимар боғлари билан машҳур. Европа ва Америкадан келган саёҳат ҳаваскорларини ов қилиш ва балиқ тутиш учун энг қулай Тималай тоғи этаклари ўзига тортади.

Туризм—волюта жамғаришнинг манбаларидан бири. Шунга қарамай ўтган йили туристларнинг келишига ижозат бериш тўхтатиб қўйилган эди. Гап шундаки, мамлакатда наркотикларнинг арзонлиги қизиқтираётган хиппилар тўлиб кетган эди. Покистондаги кўп сонли жамоат ва студент ташкилотлари, бир қатор шаҳарларнинг муниципалитетлари маҳаллий ёшларни бузувчи бу турдаги туристларнинг келишини чеклаш учун қатъий чоралар кўришни талаб қилиб резолюция қабул қилдилар.

АЖОЙИБ ДАВОЛОВЧИ

Шарқий Покистондаги кичик Мименсингх шаҳарчаси туристик хариталарда кўрсатилмаган. Унга 82 яшар адвокат Сисир Кумар Чанда шуҳрат келтирди. У ўз округида яхши юрист сифатида эмас балки... даволовчи сифатида шуҳрат қозонди.

Сабаби бундай. Сисир Кумар Чанда илонлар чақишидан азоб чекаётган кишилар учун текин клиника очди. Бу ерда илонлар жуда кўп. Кейинги тўққиз ой ичидагина у 800 кишини ўлим чангалидан қутқазиб қолди. Ажойиб даволовчи Чада бу иш билан 50 йилдан бери шуғулланади ва энг хилма-хил илонлар чақишига қарши таъсир кўрсатадиган дориларни билади. «Энг қийин томони», — деди у, — қўрққан кишининг пойма-пой гапидан уни қандай илон чаққанлигини аниқлаб олишдир.

Эрон. Совет мутахассислари ёрдами билан қурилаётган 478 километр газ ўтказиш Трансэрон магистралини қуриш муваффақиятли давом этмоқда. Яна 87 километр қувур пайванд қилинади. Олдинда энг қийин участка — Мазандароннинг шолипоялари ётибди.

СУРАТДА: 453 километрда Каспий денгизи бўйлаб қувурларни юклаш.

А. Аҳмаджонов фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

АҚШ Исроил агрессиясини қўллаб-қувватлаши туфайли Исроил Араб шарқи мамлакатларида ўз экспансион агрессив сиёсатини давом эттирмоқда.

[Газетадан].

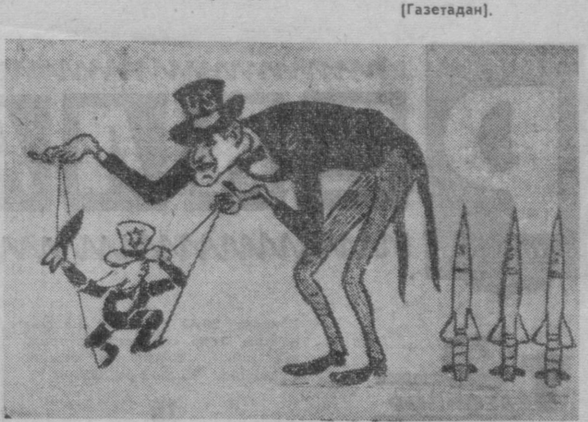

— Агар сен ақлли бўлсанг, мен сенга яна бошқа «ўйинчоқлар» тортиқ қиламан. Мароккода чиқадиган «Опиньон» газетасидан.

[ТАСС фотохроникаси].

МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ

Янги йил капиталистик мамлакатларнинг миллион-миллион меҳнаткашларига янги муҳтожликлар келтирди. Пролетариат турмуш ва меҳнат шароитлари яхшиланиши учун қаттиқ кураш олиб боражак.

ПАРИЖ. (ТАСС). Онфлер шаҳрининг (Кальвадос департаменти) кўпчилик корхоналарида иш тўхтатилди ва ишчилар қонунга хилоф равишда ишдан бўшатилишлар бекор қилинишини ҳамда иш билан таъминлашга гарантия берилишини талаб қилиб, намойишда қатнашдилар. Умуммеҳнат конфедерацияси маҳаллий ташкилотининг ташаббуси билан бошланган ҳаракатга бошқа касаба союз бирлашмаларига кирувчи меҳнаткашлар ҳам қўшилдилар. Намойишда ишчилар, муаллимлар, ўқувчилар, балиқчилар қатнашди.

САНТЬЯГО (ТАСС). Чилининг Дхиггинс вилоятидаги қишлоқ хўжалик ишчилари қарийб бир ҳафтадан бери ишлашмаяпти. Улар бўшатиб юборилган ўртоқлари ишга қайтиб олинишига ва иш ҳақи оширилишини талаб қилмоқдалар. Хўжайинлар эса бу талабларни бажаришдан зўр бериб бош тортмоқдалар. Бунга жавобан иш ташлаганлар бир неча қўраларни ишғол қилиб олиб, ўз талаблари қондирилмас экан, қўраларни бўшатмаяжакларини айтдилар.

ГРИПП ЭПИДЕМИЯСИ

ЖЕНЕВА (ТАСС). Шу йил қишда Ғарбий Европа мамлакатларига грипп эпидемияси тарқалди. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг маълумотига кўра, қитъанинг жанубида эпидемия сусайиб бормоқда, қитъанинг шимолида, жумладан Скандинавия мамлакатларида эса кучайиб бормоқда.

Эпидемия бошқа қитъаларга ҳам тарқалмоқда.

ИСРОИЛНИНГ ИҒВОГАРЛИКЛАРИ ТЎХТАМАЁТИР

АММОН, (ТАСС). Исроил патрули Уммнахла районида Иордан дарёсининг шарқий соҳилига кечиб ўтмоқчи бўлди. Иордания қуролли кучлари исроиллик иғвогарларга қарши пулемёт ва миномётдан ўт очиб, уларни қочиб қолишга мажбур қилди.

Исроил агрессорлари Иорданиянинг шаҳзода Абдулла кўприги районидаги позицияларини ўққа тутди.

ЁШИ УЛУҒ КИШИ

ТЕҲРОН, Машҳад шаҳри районидаги Оқтош қишлоғида яшовчи Муҳаммад Айюб 180 ёшга кирганлигини айтмоқда. Айюбнинг хотираси жуда яхши. У ўз таржимаи ҳолини яхши эслайди. «Эттилоат» газетасининг мухбирлари ана шу қишлоқ кексаларининг кўпчилиги билан суҳбатлашиб чиқдилар, улар, биз болалик чоғимиздаёқ Айюб тахминан юз ёшда эди, деб таъкидламоқдалар. Муҳаммад Айюбни кўрган врачлар ҳам унинг 180 ёшга кирганлигини тасдиқладилар.

СПОРТ

ЯКУНЛАР ВА РЕЖАЛАР

СЎНГГИ ЙИЛЛАРДА ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАЛАРИ КОЛЛЕКТИВЛАРИ ҲАЁТИГА ЧУҚУР СИНГИБ БОРМОҚДА. ШУ ТУФАЙЛИ БУГУНГИ КУНДА ФИЗКУЛЬТУРА КОЛЛЕКТИВЛАРИ СОВЕТИ ТУЗИЛМАГАН БИРОН-БИР САНОАТ КОРХОНАСИНИ ТОПИШ ҚИЙИН. БУНДАН ПОЙТАХТИМИЗ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАЛАРИ ҲАМ МУСТАСНО ЭМАС. ҚУЙИДАГИ МАТЕРИАЛЛАРДА АЙРИМ САНОАТ КОРХОНАЛАРИ ФИЗКУЛЬТУРА КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ ЮБИЛЕЙ ОЛДИ ЙИЛИДА ҚЎЛГА КИРИТГАН ЮТУҚЛАРИ, КЕЛАЖАК РЕЖАЛАРИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛИНАДИ:

ВАЪДА БАЖАРИЛДИ

Эсингизда бўлса керак, газетанинг ўтган йилги сонларидан бирида заводимиз физкультура коллективининг ўтмиши, бугуни ва келажаги ҳақида ўз фикрларимни билдирган эдим. Юбилей йилида дастлабки режаларимиз амалга ошяпти.

Физкультура коллективимиз ҳали ёш. Заводнинг ишлаб чиқаришдаги шуҳрати олдида эндигина тетапоя қилаётган гўдакни эслатади. Лекин, шунга қарамай дастлабки ютуқларимиз ҳам қувончлидир.

Бундан уч йил муқаддам корхонамиз бўйлаб «Аввал база, сўнг оммавийлик шиори қанот қоққанди. Чунки етарли базага эга бўлмай туриб физкультура ва спортни ривожлантириш ҳақида умуман ўйлаш нотўғри. Буни назарда тутган завод дирекцияси спорт базалари қурилишига алоҳида аҳамият берди. Натижада корхонада бошқа коллективлар ҳавас қилса арзийдиган спорт комплекси бунёд этилди. Бу базаларда спортнинг волейбол, футбол, баскетбол, бокс каби турларига қизиққан минглаб ишчи-хизматчилар шуғулланмоқдалар. Шу йил бошида бир йўла гимнастика, кураш билан шуғулланиш имконини берувчи 42—18 метрли ажойиб спорт зали фойдаланишга топширилган эди. Яқинда эса сузишни хоҳловчилар катта совға олдилар. 25Х13 метрли суви иситиладиган ҳавзанинг тантанали очиш маросими бўлиб ўтди.

Кўриниб турибдики, бўлажак ютуқлар учун замин яратилди. Эндиликда «Оммавийликдан — спорт маҳоратига» шиори корхона бўйлаб кенг қулоч ёйди. Бу шиорни биринчи бўлиб футболчилар амалий ишлари билан қўллаб-қувватладилар. Ҳақиқатан ҳам сўнгги уч йил корхонада футболнинг ўсиши билан характерлидир. 1... йили командамиз республика чемпиони унвонини қўлга киритган эди. Таниқли мастерлар билан бўлган беллашувларда улар корхона шарафини ишонч билан ҳимоя қилиб, юзимизни ёруғ қилишган эди. Ўтган йил эса мисли кўрилмаган муваффақиятни қўлга киритишди. Ўрта Осиё республикаларининг 24 командаси ичида мавсум бошидан то охиригача пешқадамлик қилиб, зона ғолиби бўлдилар.

Бутуниттифоқ миқёсидаги мусобақаларда биринчи — йирик ғалаба қўлга киритилди. Энди яқин йиллар ичида сузиш, самбо, енгил атлетика ва бошқа турлардан ҳам ўз чемпионларимиз, рекордчиларимиз етишиб чиқишига шубҳа қилмаса ҳам бўлади. Чунки бунга замин ҳозирланяпти.

А. КИСЕЛЬ,
Трактор заводи физкультура ташкилоти раиси.

СПОРТ ЦЕХГА КИРИБ КЕЛДИ

Дарҳақиқат, заводимиз физкультура коллективи сўнгги йилларда катта ютуқларни қўлга киритмоқда. Бир йил давомида икки спорт мастери, битта биринчи, 13 та иккинчи, 88 та учинчи разрядли спортчи, 300 га яқин ГТО, «Ватан мудофаасига тайёр» ҳарбий-спорт комплекси нишондорларини тайёрлаш осон эмас. Бу машаққатли, тинимсиз изланиш самарасидир.

Заводга биринчи бор ишга келганимда, физкультура коллективи совети мавжуд дейишди. Лекин мен уларни ахтариб, фақат қоғоздагина топаолдим. Ишни бошидан бошлашга тўғри келди. Шу туфайли аввал атрофимга ташаббускорларни тўпладим. Физкультура коллективи советининг биринчи йиғилишида 15 киши иштирок этди. Ишни жонлантириш юзасидан тадбирлар белгиладик.

Маълум бўлишича завод 88, 105, 177-ўрта мактабларни ўз оталиғига олган экан. Корхонанинг ўз спорт базаси бўлмагани туфайли ана шу мактаблардаги мавжуд спорт базаларидан фойдаланишга қарор қилдик бир вақтнинг ўзида бу базаларни ремонт қилишда иштирок этдик.

Қисман бўлса-да, базага эга бўлдик. Энди ишчиларни спортга оммавий равишда жалб қилиш зарур эди. Ташаббускорлар яна ўзларини кўрсатишди. Уларнинг актив кўмагида бир неча спорт секцияси тузилди. Дастлаб 5-6 секцияда машғулотлар ўтказилган бўлса, эндиликда 11 спорт секцияси мунтазам ишлаб турибди. Бу секцияларда шуғулланувчилар сони ҳозир 900 кишидан ортиб кетди.

Оммавийликка эришишнинг бирдан-бир омили — спорт турлари бўйича корхона биринчилигини ўтказиш анъанага айланиб қолди. Ўтган йили ёзги ва қишки мавсумда 300 дан ортиқ тадбирлар ўтказилди.

Мендан кўпинча бу муваффақиятларни асосий омили нимада, деб сўрашади. Бу саволга жавоб бературиб жамоатчиликни тилга олмай бўлмайди. Ҳақиқатан ҳам физкультура ва спортнинг қисқа вақт ичида бунчалик оммалашувида, ишлаб чиқариш цехларига дадил кириб келишида жамоатчи тренерлар Борис Ведениев, Носир Абдуқодиров, Валерий Олчаев каби жонкуярларнинг хизмати катта.

Бу йил физкультура коллективимиз катта ютуқларга эришадими! Ҳа, бунинг учун спорт базалари етарли бўлиши керак. Гап шундаки, ҳанузгача ўзимизнинг мустақил спорт комплексимиз йўқ. Агар уни барпо этиш масаласи тезроқ ҳал этилса нур устига аъло нур бўлган бўларди.

А. ЧОКРИС,
«Узбексельмаш» заводи физкультура ташкилоти раиси.

ДОВРУҒИГА ЯРАША

Ҳозирги пайтда гарчанд расмий равишда айтилмаётган бўлмасада, корхоналар физкультура коллективлари ўртасида «Спорт ҳам довруғига яраша бўлсин» деган шиор кенг қулоч ёйди. Бу жиҳатдан олиб қараганда, корхонамизнинг бошқалардан ортиқ бўлса ортиғу, аммо камлик жойи йўқ. Тўқимачилик саноати учун зарур жиҳозлар етказиб беришда у Совет Иттифоқида етакчи ўринлардан бирини эгаллайди. Заводимиз маҳсулотига, шунингдек, чет давлатлардан ҳам талаб катта. Ишлаб чиқариш соҳасидаги ютуқларимиз ҳаммага равшан. Бироқ, спорт соҳасида ҳам ундан қолишмаётирмиз. Ишчиларнинг ишдан сўнг спорт секцияларида шуғулланиб, спортда ўз маҳоратларини оширишлари учун барча зарур тадбирларни кўраётирмиз. Ҳозир заводда спортнинг 14 тури бўйича секциялар ишлаб турибди. Уларда шуғулланаётганлар сони эса 500 кишидан ортиб кетди.

Физкультура ва спорт ишларини олиб бориш учун корхонамизда физкультура совети тузилган. Бу совет физкультура ташкилотининг йиллик планини кўриб чиқади ва унинг бажарилишини назорат қилиб боради. Совет аъзоларининг қатъий талабчанлиги туфайли ўтган йили заводда спортнинг 5 тури бўйича спартакиада, ёшларнинг спорт фестивали, уй-жой бошқармалари спартакиадаси, завод кубоги учун спорт турларидан мусобақалар ўтказилди.

Бу мусобақалар жараёнида саралаган терма командамиз «Меҳнат» кўнгилли спорт жамиятининг VIII спартакиадасида спортнинг 15 тури бўйича мусобақалашди. Маълумки, бу биринчилик бир неча группаларда ўтказилиб, 1 группада энг йирик саноат корхоналари ҳамда қурилиш трестлари иштирок этади. Ана шуларни ҳисобга олганда, бу спартакиадада қатнашувимизни муваффақиятли десак бўлади. Биз баскетбол, волейбол, қўл тўпи, классик кураш, шашка, енгил атлетика, бокс бўйича биринчи, велоспорт, сузиш, эркин кураш, стол тенниси бўйича иккинчи ўринларни эгалладик. Бу натижалар корхона терма командасининг умумкоманда якунида биринчи ўринни эгаллашига имкон туғдирди.

Завод ичида ўтказилган мусобақалар ҳамда завод спортчиларининг шаҳар, республика, бутуниттифоқ мусобақаларида иштирок этиши натижасида сўнгги йилда уч киши СССР спорт мастери нормасини бажарди. 1-разрядлилар сони 28 кишига, оммавий разрядлилар сони 275 кишига, «Ватан мудофаасига тайёр» нишондорлар 129 кишига, жамоатчи инструкторлар ва спорт судьялари 138 кишига кўпайди.

Корхонанинг энг яхши спортчилари — 3-механика цехининг слесари Эдуард Котлеровский, асбобсозлик цехининг фрезерчиси курашчи Петр Мясников, баскетболчи конструктор Игорь Скоробогатов, ишлаб чиқариш ўқувининг мастери, альпинист Виктор Кравченко ва бошқалар «Меҳнат» кўнгилли спорт жамияти ҳамда республика терма командалари составига киритилгандир.

Бу муваффақиятларни жамоатчиликнинг ёрдамисиз тасаввур қилиш қийин. Шунинг учун ҳам В. Тухманов, Нодир Азимов, Карим Одилов, Шер Мавлонбеков, Борис Шапиро каби жамоатчилар номини қувонч билан келтириш мумкин.

Корхонамизда спорт оммалашмоқда. Бироқ спорт базалари етарли бўлса, бундан ҳам юқори натижаларга эришиш мумкин. Бизда эса етишмовчиликлар кўп. Юбилей йили бу соҳада ўзгаришлар йили бўлса, ажаб эмас.

Л. ХАНИС,
Гагарин номли «Таштекстильмаш» заводи физкультура ташкилоти раиси.

ФУТБОЛ

ҚУРЪА ТАШЛАНДИ

- С. РОУЗНИНГ АЙТГАНЛАРИ
- Г. КАЧАЛИН А. РАМСЕЙ КЎЗИ БИЛАН
- СССР—МЕКСИКА ФУТБОЛЧИЛАРИ ЧЕМПИОНАТ ЎЙИНЛАРИНИ БОШЛАБ БЕРАДИЛАР.

Шундай қилиб, футбол ишқибозларининг кўнгли анча таскин топди.

10 январь куни Мексика пойтахтидаги «Мария Исабель» меҳмонхонасининг катта зиёфатлар залида 9-жаҳон биринчилиги ўйинлари учун қуръа ташланди. Мексика футбол федерацияси раисининг 9 ёшлик қизи Моника Мария Каньедо жуда кўплаб телевизион ва фото мухбирларининг асосий диққат эътиборида бўлди. Халқаро футбол федерациясининг раиси С. Роуз «Олтин маъбуда»нинг тақдири ана шу қизчанинг қўлидадир» деди.

Шундай қилиб, Моника Мария Каньедо бирин-кетин командаларнинг номлари ёзилган қоғозларни ола бошлади. Шуни айтиш керакки, қуръа натижалари совет футболчиларини қониқтирди.

Улар биринчи группа командалари билан учрашадиган бўлдилар. Бундан ташқари, СССР футболчилари ўз бағрига юз мингдан ортиқ томошабинни сиғдирадиган Мексика пойтахтидаги «Ацтека» стадионида майдон эгалари билан дастлабки учрашувни ўтказадилар. Бизнинг жаҳон чемпионатидаги рақибларимиз — Мексика, Бельгия ва Сальвадор футболчиларидир. Бельгия футболчилари Европанинг Испания ва Югославия сингари кучли командаларини енгган ўйинчилардир. Сальвадор футболчилари эса ҳозирча биз учун топишмоқ. Мексика футболчилари СССР чарм тўп усталари билан илгарилари ўртоқлик учрашувлари ўтказишган. Совет футболчиларининг мексикаликлар билан «Ацтека» стадионидаги 1968 йилги ўйини 0:0 ҳисобида дуранг натижа билан тугаган эди.

Иккинчи группада Уругвай, Италия, Швеция ва Исроил, учинчи группада Бразилия, Англия, Чехословакия ва Румыния, тўртинчи группада Перу, ГФР, Болгария ва Марокаш командалари учрашадилар.

СССР терма командасининг тренери Г. Качалиннинг фикрича, биринчи группа кучсиз ҳам эмас, кучли ҳам эмас. Лекин бизнинг командамизга анча қийин бўлиши турган гап. Чунки, совет футболчилари жаҳон чемпионати эгалари — Мексика футболчилари билан, қизиққон мексикалик ишқибозларнинг ўз командаларини қўллаб турган шароитда учрашадилар.

Англия терма командасининг тренери А. Рамсей шундай деди: «Менинг назаримда, қуръа жуда ажойиб ташланди. Олдимизда анча қийин вазифа турибди... Лекин биз уни шараф билан бажаришга ҳаракат қиламиз.»

Совет футболчилари жаҳон чемпионати олдидан Югославияга сафар қилишади. Кейинчалик эса улар Жанубий Америка командалари билан учрашади.

Футбол мухлислари диққатига биринчи группадаги ўйинлар рўйхатини ҳавола қиламиз. 31 майда СССР—МЕКСИКА учрашуви бўлади. 3 июнда эса Бельгия футболчилари Сальвадор терма командаси билан беллашади. 6 июнь куни совет футболчилари бельгияликлар билан орани очиқ қилишади. 10 июнь куни САЛЬВАДОР—СССР учрашуви бўлади, 11 июнда эса БЕЛЬГИЯ — МЕКСИКА командалари учрашади.

СССР терма командасининг аъзоси, Москва торпедочиларининг ҳужумчиси Михаил Гершкович.

Н. Надеждин фотоси.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИЗОР

14 ЯНВАРЬ
ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Узбек тилида: 18.10 Болалар учун «Ажойиботлар оламида». **18.45** «Эртага—Бутуниттифоқ аҳолини рўйхатга олиш куни. **19.00** «Дутор-танбур наволари». Концерт. **19.40** Телевизион янгиликлар. **19.55** Кўрсатувлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Янгиликлар. **20.15** Музикали телевизион спектакль премьераси. **21.00** Янгиликлар. **21.05** Болалар учун. «Тўрғай». Музикали программа. **21.30** «Сиҳат-саломатлик кодекси». **22.00** Телевизион бадиий фильм. **22.15** Интервидение. «Ленин бўлган жойларда». **22.40** Конькида учиш бўйича СССР биринчилиги. **00.30** Москва кўрсатувларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 18.00 «Буратинонинг янги либоси». Болалар учун телефильм. **18.25** Спорт программаси. **19.05** «Мен орзуга интиламан». Илмий-оммабоп фильм. **19.15** Опера тарихидан учинчи кўрсатув. **19.55** Кўрсатувлар программаси ва реклама. **Ўзбек тилида: 20.05** «Замандас» программаси (қозоқ тилида). **20.50** Бадиий ҳаваскорлар концерти. **21.30** «Сафга яроқсиз». Бадиий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 20.00 «Хайрли кеч». Концерт. **20.40** Стандарт —сифат қонуни. **21.05** «Қоронғилаштирилган ойна». Телевизион бадиий фильмнинг 1—2—3-сериялари.

15 ЯНВАРЬ
ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида: 18.00** Телевизион янгиликлар. **18.15** Болалар учун телефильм. **Узбек тилида: 18.40** Телевизион янгиликлар. **18.55** Совет киноленинномаси. Сергей Юткевич. **20.00** Бутуниттифоқ аҳолини рўйхатга олиш давом этмоқда. **20.20** «Болалик ҳуқуқи». Ота-оналар учун ҳужжатли фильм. **21.25** «Бир юз биринчи сенатор». Баддий фильм (рус тилида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 Янгиликлар. **13.15** Ўқувчилар учун. «Тўрғай». Музикали программа. **13.45** Олам сенинг измингда. **15.15** Миллионлар ленинча университети. **15.45** Янгиликлар. **15.50** Москва кундузги кўрсатувларининг охири **18.00** Дўстлик экрани. Душанба кўрсатади.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Янгиликлар. **20.15** Рангли телевидение программаси. «Гуллаб-яшна, Украина». Киевдан олиб кўрсатилади. **21.00** Янгиликлар. **21.05** Ўқувчилар учун кўрсатув. **21.30** Миллионлар ленинча университети. **22.00** «Вақт» информацион программаси. **22.30** Рангли телевидение программаси. Хоккей бўйича СССР биринчилиги «СПАРТАК» (Москва) — ЦСКА. **00.45** «Ватан». Телевизион альманах. **01.15** Конькида учиш бўйича мамлакат чемпионати. Муз устида рақс. Эркин программа. Киев шаҳридан олиб кўрсатилади. **02.15** Москва кўрсатувларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Узбек тилида: 20.00 «Денгиз нарёғида юз кун». Кинофильм. **Рус тилида: 20.40** «Ақиллилик балоси». Телеспектакль.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 15|I да Ҳамза, 16|Iда **Севги тумори.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА —15|I да **Улимдан кучли,** 16|I **Уғирланган умр.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 15|I да **Баҳс,** 16|I да **Освенцим жаллодлари.**

КИНО

14 ЯНВАРДА

Озод туғилган — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ЧАЙКА», «МОСКВА», «ДРУЖБА» (кечқурун).

Эр—хотиннинг уруши.. (2-серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ. (кеч 8.30 минутда).

Унинг қаллиғиман — «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун).

Эрамиздан миллион йил илгари — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Анжелика — фаришталар маликаси НАВОИЙ НОМЛИ (кечқурун).

Балли ёшлар! — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

15 ЯНВАРДА

Озод туғилган —«СПУТНИК» (жуфт соатларда), **«ЧАЙКА», «МОСКВА», «ДРУЖБА»** (кундуз ва кечқурун), **САНЪАТ САРОЙИ** (кундуз соат 1 ва 3 да).

Эр—хотиннинг уруши.. (2-серия)—**«УЗБЕКИСТОН», «УЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК»** (кундуз ва кечқурун). **САНЪАТ САРОЙИ** (кундуз соат 5.15 ва кеч 8.30 минутларда).

Менинг ҳаётимсан (ўзбек тилида, кундуз соат 4.20 минутда), **Анжелика—фаришталар маликаси** (кундуз ва кечқурун):—**НАВОИЙ номли.**

Эрамиздан миллион йил илгари—«СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Балли ёшлар!— «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Манеж қироли—САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11 да).

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ САНОАТ ИНСТИТУТИГА
слесарлар, электр монтёрлар, гардиробчилар, фаррошлар, қоровуллар ва 3 класс шофёрлари
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент-100, 2.Виборгский кўчаси, 5-уй.

САНЪАТ САРОЙИДА
18 ЯНВАРДАН БОШЛАБ ЯНГИ КЕНГ ЭКРАНЛИ
БАДИИЙ ФИЛЬМ
«СЕВИШГАНЛАР»
НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ

«УЗБЕКФИЛЬМ» киностудияси маҳсулоти.

Сценария муаллифи — Одельша АГИШЕВ.

Постановкачи - режиссёр — Эльёр ЭШМУҲАМЕДОВ.

Бош оператор — Гасан ТУТУНОВ.

Постановкачи-рассом — Садриддин ЗИЯМУҲАМЕДОВ, Магомет ЧОЧИЕВ.

Композитор — Богдан ТРОЦЮК.

РОЛЛАРНИ: Анастасия ВЕРТИНСКАЯ, Рустам САЬДУЛЛАЕВ, Радион НАХАПЕТОВ, Нелла АТАУЛЛАЕВА, Ҳамза УМАРОВ, Бахтиёр ИХТИЁРОВ ва бошқалар ижро этадилар.

Кеч соат 7 да фильмни яратганлар билан учрашув бўлади.

18 январда сеанслар: кеч соат 7 ярим ва 9 яримда;

19 январда — кундуз соат 5 яримда, кеч 7 ярим ва 9 яримда бошланади.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

Олдиндан билет сотиш кассаси эрталаб соат 10 дан кеч 9 гача очиқ.

Справка учун телефонлар: 44-21-74 (автоответчик), 44-56-18.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

1970 йил, 27 январь кундуз соат 1 да, Тошкент қишлоқ хўжалик институти ипакчилик ва ўсимликлар ҳимояси факультетларининг илмий совет кенгашида қишлоқ хўжалик фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Х. Убайдуллаев: «Тошкент областида беданинг фузариоз сўлиш касаллигини қўзғовчи замбуруғнинг айрим биологик хусусиятлари ва унга қарши кураш» деган темада

Диссертация билан институт кутубхонаси (Тошкент область, Оржоникидзе район, 4) да танишиш мумкин.

1970 йил 27 январь кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Абу Райхон Беруний номидаги. Шарқшунослик институтининг илмий даражалар бериш илмий совет кенгаши (Черданцев кўчаси, 25-уй)да филология фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Б. М. Мусаев: «Амир Хусрав Деҳлавий «Туҳфатус сиғар» девони ғазалларининг текстологик тадқиқоти» деган темада

Диссертация билан ЎзССР Фанлар академиясининг асосий кутубхонаси (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй)да танишиш мумкин.

«БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИГА
тажрибали электр билан ёритувчи, радио ишини ҳамда дурадгорлик ва слесарлик ишини биладиган ишчилар, фаррошлар, гардеробчилар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, В. И. Ленин номли майдон, 5 уй.

«БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
(В. И. Ленин номли майдон)
15 ЯНВАРЬ КЕЧ СОАТ 8 ДА
музиканни севувчилар учун 8-абономент бўйича

КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ

Бетховен—САККИЗИНЧИ СИМФОНИЯ.

Рахманинов — ОРКЕСТРЛИ ФОРТЕПЬЯНО УЧУН 2-КОНЦЕРТ.

Бетховен — ГЕТЕНИНГ «ЭГМОНТ» ТРАГЕДИЯСИ МУЗИКАСИДАН УВЕРТЮРА.

Бутуниттифоқ бадиий коллективлар кўригининг лауреати

УЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СИМФОНИК ОРКЕСТРИ

Дирижёр — Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ЗОҲИД ҲАҚНАЗАРОВ

Солист — Халқаро конкурс лауреати НАУМ ШТАРКМАН

Тошкент шаҳар суди, коллективи шаҳар судининг жиноят ишлар бўйича коллегия раиси ўртоқ Х. Сирожиддиновга отаси

Сирожиддин АСОМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим Министрлиги Тошкент қурилиш техникуми директори ўртоқ Х. Н. Қурбоновга онаси

Жаннат ЁҚУБЖОНОВАНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 БЕТ. 14 ЯНВАРЬ, 1970 Й.

«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар Дзержинский кўчаси 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22, партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари, 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари — 33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар —33-29-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари —33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари —33-27-03, ахборот бўлими —33-65-57, эълонлар бўлими —33-81-42.

УЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ НАШРИЁТИНИНГ БОСМАХОНАСИ ТОШКЕНТ ШАҲРИ.

ИНДЕКС 64579 НАШР 2701. Р.02143